

Valtiovarainministeriö

Viite: Lausuntopyyntöne 8.3.2024, diaarinumero VN/24051/2023, VM098:00/2023

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (Verokantadirektiivi)

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:ltä (jäljempänä myös ”SVA”) lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta.

SVA kiittää annetusta lausuntomahdollisuudesta ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

1.

Yleiset kommentit hallituksen esitysluonnoksesta

SVA ymmärtää, että lakimuutosehdotuksessa on kyse pitkälti neuvoston direktiivin (EU) 2022/542 implementoinnista arvonlisäverolakiin siltä osin kuin kyse on edellä mainitun direktiivin pakottavasta sääntelystä. Direktiivin tarkoituksena on ollut yhdenmukaista virtuaalitahtumien verotuspaikkakysymyksiä jäsenvaltioissa ja mahdollistaa alennetun verokannan käyttöönottoaminen myös virtuaalitahtumien osalta. Lisäksi direktiivillä kielletään voittomarginaaliverotusmenettelyn soveltaminen tilanteissa, joissa taideteosten luovutuksesta tai tuonnista on kannettu arvonlisävero alennetun verokannan mukaan, eikä jatkossa alennettua verokantaa voida soveltaa sellaisten taide-esineiden myyntiin, joihin sovelletaan voittomarginaaliverotusmenettelyä.

SVA pitää hyvänä lähtökohtana sitä, että direktiivin implementoinnissa pitäydytään uusien sääntöjen määrittelyssä direktiivin mukaisessa terminologiassa ja pyritään välttämään tilannetta, jossa eri jäsenvaltiot säätäisivät samasta säännöksestä eri termien johdosta käytännössä eri sisältöisen säännöksen. Mahdolliset sanamuodon muutokset voimassa olevaan arvonlisäverolakiin erityisesti alennetun verokannan soveltamisessa voivat kuitenkin vaikuttaa toimijoiden verotukselliseen asemaa ja tästä johtuen SVA pitää erityisenä tärkeänä, että lakimuutoksen yhteydessä arvioidaan tarkemmin millä tavalla sanamuodon muutokset lakiin vaikuttavat, josta SVA lausuu alla tarkemmin.

2.

Tarkemmat kommentit hallituksen esitysluonnoksesta Verokantadirektiivi

Muutokset virtuaalitapahtumien verotuspaikkaa koskeviin arvonlisäverolain 69 d §:ään säännökseen

Hallituksen esityksen luonnoksessa arvonlisäverolain 69 d §:ää koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa on todettu, että pykälässä säädetään kulttuuri-, viihde- ja muiden vastaavien palveluiden verotuspaikasta.

Ko. pykälässä määritellään myös opetuspalveluiden verotuspaikasta. Käytännössä erilaiset etä-opetuspalvelut ovat merkittävä osa opetuspalveluita, joiden verotuspaikkaa arvioidaan myös arvonlisäverolain 69 d §:n mukaan. SVA pitäisi tärkeänä, että lain esitöissä tuotaisiin esiin etä-opetuspalveluiden verotuspaikkaa koskeva yksityiskohtainen arviointi peilaten asiaa nykyiseen verotuskäytäntöön ja verohallinnon ohjeistukseen muun muassa tilanteissa, joissa esiintyjät ja osallistujat ovat sijoittautuneet eri maihin.

Hallituksen esityksen luonnoksessa viitataan Neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 33 artiklan säännöksiin siitä, mitä tarkoitetaan tapahtumiin liittyvien palveluiden liitännäispalveluilla. Artiklan mukaan liitännäispalveluina pidetään palveluita, jotka liittyvät suoraan tapahtumaan pääsyyn ja jotka suoritetaan suoraan tapahtumaan osallistujalle erillistä vastiketta vastaan. Kuten luonnoksessa on tuotu esiin, tapahtumien yhteydessä luovutetaan usein myös määräajaksi tallenne tapahtumasta. SVA pitäisi selkeyttävänä sitä, että fyysisen tai virtuaalisen tilaisuuden pääsyn yhteydessä saatu oikeus tilaisuuden tallenteeseen määräajaksi määriteltäisiin myös tässä säännöskohtaisessa perustelussa liitännäispalveluksi riippumatta siitä, maksetaanko tallenteesta erillinen vastike vai ei.

Hallituksen esitysluonnoksessa sivulla 23 arvonlisäverolain 69 d §:ää koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa on todettu, että suoratoistolla ja virtuaalisesti saatavilla asettamisella tarkoitettaisiin tätä pykälää sovellettaessa tapahtumien tietosisällön lähettämistä samanaikaisesti kohteena olevan tapahtuman tai ilmiön kanssa. Säännöstä sovellettaisiin tilanteessa, jossa olisi kyse osallistumisesta virtuaalitapahtumaan reaaliaikaisesti tai siten, että esitys tarjottaisiin yleisölle suoratoistona niin sanottuna live-striimauksena.

Hallituksen esitysluonnoksessa käsitellään useassa kohdassa suoratoiston termiä (mm. sivut 19 ja 20). Luonnoksessa sivulla 20 käytetään ns. *reaaliaikaista* suoratoistopalvelun termiä (4.1.1 Taloudelliset vaikutukset), jolla tarkoitettaneen live-striimausta. Selvyyden vuoksi olisi hyvä käyttää myös tässä vastaavaa suoratoiston muodon termiä, jos on tarkoitus rajata tämän verotuspaikkapykälän alle vain ns. reaaliaikaiset suoratoistopalvelut.

Muutokset alennuttua verokantaan koskevaan arvonlisäverolain 85 a §:ään säännökseen

Lain 85 a § 1 momentin 3 kohta

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan pykälän 1 momentin 3 kohta muutetaan vastaamaan direktiivillä muutetun arvonlisäverodirektiivin liitteen III kohdan 13 mukaista muotoilua. Muutokset lain sanamuotoihin voivat aiheuttaa verotuskäytäntöön tulkinnanvaraisuutta siitä, muuttuuko eri liikuntamuotojen verokäsittely lakimuutoksen myötä. Jos soveltamisalaa nykykäytännöstä ei ole tarkoitus muuttaa, selkeyden vuoksi tämä tulisi mainita lain esitöissä. Mikäli sanamuotojen muutoksella on tarkoitus supistaa sitä, mitä nykyisin verotus- ja oikeuskäytännössä pidetään alennettuun verokantaan oikeuttavana mahdollisuutena liikunnan harjoittamiseen, muuttunut verokäsittely eri liikuntamuotojen osalta tulisi käydä ilmi vähintäänkin lain

esitöistä. SVA pitää tätä erityisen tärkeänä, koska lakimuutosta perustellaan nykyistä oikeustilaa selkeyttävänä toimenä ja arvonlisäverolain ja direktiivin yhdenmukaistamisena.

Ko. kohdan varsinaisessa lakitekstiehdotuksessa todetaan, että alennettuun verokantaan oikeutettua on ”*urheilu- tai liikuntatuntien tarjoaminen myös suoratoistona*”. Varsinaista lakitekstiä olisi hyvä vielä täsmentää. Vaikka säännöskohtaisissa perusteluissa tuodaan esiin, että alennettua verokantaa sovellettaisiin sekä paikan päällä että suoratoistona lähetettäviin urheilu- ja liikuntapahtumiin ja -palveluihin, tulisi varsinaisen lain sanamuodossa jo käydä ilmi selvästi, mikä toiminta on alennetun verokannan piirissä, jotta lakiteksti olisi mahdollisimman yksiselitteinen.

Myös tässä lainkohdassa olisi hyvä selkeyttää, jos suoratoistolla tarkoitetaan vain ns. reaaliaikaista suoratoistoa eikä esimerkiksi tallenteet kuulu tämän suoratoisto-termin piiriin.

Lain 85 a § 1 momentin 4 kohta

Luonnoksen varsinaisessa lainkohdassa ei ole mainittuna *viihdetilaisuutta*. Kuten edellä lain 1 momentin 3 kohdan osalta on todettu, SVA pitää tärkeänä, että vähintäänkin lain esitöissä tulisi selkeästi käydä ilmi, jos sanamuodolla ei ole tarkoitus supistaa lainkohdan soveltamisalaa nykykäytännöstä vaan tarkoitus on edelleen pitää myös erilaiset *viihdetilaisuudet* alennetun verokannan piirissä. Säännöskohtaisissa perusteluissa mainitaan kulttuuri- ja *viihdetapahtuma*, mutta edellä mainittu selkeytys lain esitöihin ei jättäisi tulkinnanvaraa, koska lain varsinaisessa sanamuodossa *viihdetilaisuutta* ei jatkossa mainita.

Helsingissä 5. päivänä huhtikuuta 2024

Suomen Veroasiantuntijat ry

Virpi Pasanen

Hallituksen puheenjohtaja

Marika Sorsa

Yhdistyksen jäsen